

Чернівецький національний університеті мені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету)

Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
(назва кафедри)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ДЕРЖАВНОЇ В ШКОЛАХ З МОВАМИ
НАВЧАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма	<u>Початкова освіта</u> (назва програми)
Спеціальність	<u>013 Початкова освіта</u> (вказати: код, назва)
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u> (вказати: шифр, назва)
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u> (вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))
	<u>факультет педагогіки, психології та соціальної роботи</u> (назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)
Мова навчання	<u>українська</u> (вказати: на яких мовах читається дисципліна)
Розробники:	<u>Романюк С.З., завідувачка кафедри педагогіки та методики початкової освіти, доктор педагогічних наук, професор</u>
Профайл викладача (-ів)	http://eleded.chnu.edu.ua/?page_id=11 https://scholar.google.com/citations?user=SOYNMS0AAAAJ&hl=uk&oi=ao
Контактний тел.	<u>0508299766</u>
E-mail:	s.romaniuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4472
Консультації	консультації: Середа з 14.00 до 15.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

«Методика навчання української мови як державної в школах з мовами навчання національних меншин» є нормативною навчальною дисципліною освітньо-професійної програми «Початкова освіта». У процесі засвоєння її змісту студенти продовжують формувати інтегральну та загальні компетентності, вдосконалюють фахові компетентності, набувають знань, умінь і досвіду навчання української мови як державної у початкових класах закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин, оволодівають навичками використання інноваційних педагогічних технологій та сучасного дидактичного інструментарію на уроках мовно-освітньої літературної галузі, що забезпечує стимулювання молодших школярів до вивчення української мови та її практичного застосування в життєво важливих мовленнєвих ситуаціях.

Мета навчальної дисципліни: поглибити знання студентів з лінгвістичних і лінгвадидактичних навчальних дисциплін, сформувати їх готовність до навчання української мови як державної учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин на засадах компетентнісного і діяльнісного підходів та нових концепцій мовно-літературної освіти в Україні в умовах Нової української школи.

2. Формат дисципліни: викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються інформаційні технології. Під час сесії формат очно-дистанційний (offline/Facetoface).

3. Пререквізити.

«Сучасна українська мова з практикумом», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Психологія загальна та вікова», «Дидактика», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова)», «Теорія та методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (літературне читання)».

Політика курсу.

Для забезпечення якісного результату навчання вимагається відвідування усіх занять (очно або дистанційно). Пропущені заняття без поважних причин мають бути відпрацьованими. Відпрацювання здійснюється у формі індивідуальної бесіди під час годин, відведених на консультування зі здобувачами вищої освіти. Високо оцінюється академічна доброчесність. Студентам, які порушили вимоги академічної доброчесності перераховуються бали.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення навчальної дисципліни забезпечується формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами (усною та писемною формами), демонструвати навички нормативного літературного мовлення в різних сферах особистої й професійно-педагогічної комунікації.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3.1. *Мовно-літературна компетентність.* Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу мовно-літературної освітньої галузі та її окремих змістових ліній.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-13. Здатність забезпечувати оволодіння учнями-представниками національних меншин регіону різними стилями і видами сучасної української літературної мови для їх практичного застосування відповідно до мовної політики держави.

СК-14. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів оволодіння державною мовою молодшими школярами в школах з викладанням мовами національних меншин

Програмні результати навчання:

ПР-01 Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-04 Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПР-06 Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07 Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-09 Планувати та організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10 Використовувати в освітній практиці різні прийоми формуального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-12 Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-17 Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням особливостей учнів-представників національних меншин, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності молодших школярів, формувати в них мотивацію до вивчення державної мови.

ПР-18 Використовувати в освітній практиці різні методи та прийоми навчання української мови представниками національних меншин у двомовних школах.

У результаті засвоєння змісту навчальної дисципліни здобувач вищої освіти буде:
а) знати:

- концептуальні положення, мету, завдання, зміст навчального курсу української мови як державної для закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин;
- актуальні проблеми методики навчання української мови як нерідної/іноземної;
- специфічні методи, прийоми, засоби й інноваційні технології навчання української мови як державної;
- зміст і вимоги типових навчальних програм з української мови для 1 – 4 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин, особливості підручників, посібників і навчальних комплексів для їх практичної реалізації;
- особливості моделювання і конструювання освітнього процесу відповідно до положень Державного стандарту початкової освіти з використанням сучасних педагогічних технологій навчання української мови як нерідної/іноземної;
- засоби активізації й інтенсифікації навчальної діяльності учнів у процесі засвоєння української мови в закладах загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин;
- особливості (фонетичні, графічні, орфографічні, лексичні, морфологічні, синтаксичні й пунктуаційні) рідної мови учнів – представників національної меншини;
- труднощі у засвоєнні й використанні української мови як державної за умов близькоспорідненого й різнобічного білінгвізму та шляхи їх запобігання.

б) вміти:

- узгоджувати навчальний матеріал з української мови як нерідної/іноземної з основними знаннями з психології, педагогіки, мовознавства;
 - проводити інтегровані уроки з урахуванням особливостей української й рідної мови, давати оцінку і самооцінку виконаній роботі та досягнутим результатам;
 - аналізувати й вибирати дидактичне забезпечення освітнього процесу, методи і засоби контролю, здійснювати моніторинг якості навчальної діяльності молодших школярів;
 - використовувати власний досвід, набутий при вивченні рідної (румунської) мови;
 - володіти сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями та використовувати їх у навчанні української мови як державної;
 - відслідковувати прогрес учнів у досягненні результатів навчання;
 - обирати навчально-методичні ресурси для власного професійного розвитку.
- У результаті засвоєння змісту навчальної дисципліни здобувач вищої освіти буде:

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	7	3	90	22	–	22	–	46	–	іспит
Заочна	4	7	3	90	12	–	–	–	78	–	іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		Заочна форма	
	у	у тому числі	у	у тому числі

		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми навчання української мови як державної												
Тема 1. Теоретичні основи методики навчання української мови як державної в школах з навчанням мовами національних меншин	8	2	2			4	11	1				10
Тема 2. Наукові засади навчання української мови як державної у школах з навчанням мовами національних меншин	8	2	2			4	5					6
Тема 3. Сучасні підходи до вивчення української мови як державної у початковій школі	8	2	2			4	6	1				6
Тема 4. Створення сприятливого освітнього середовища для навчання української мови як державної	8	2	2			4	10	1				10
Разом за змістовим модулем 1	32	8	8			16	32	3				32
Змістовий модуль 2. Методика вивчення української мови як державної												
Тема 5. Методика формування комунікативних умінь з української мови як державної	8	2	2			4	6	1				6
Тема 6. Методика навчання грамоти на предметній основі	8	2	2			4	6	1				6
Тема 7. Урок як основної форми навчання української мови у школах з навчання мовами національних меншин	8	2	2			4	10	1				10
Тема 8. Методика вивчення мовного матеріалу	10	2	2			6	7	2				6
Тема 9. Розвиток усного і писемного мовлення у школах з мовами навчання національних меншин	8	2	2			4	5	2				6
Тема 10. Освітньо-пізнавальний і нормативно-практичний аспекти вивчення лексикології та фразеології на основі взаємозв'язку в навчанні двох мов (рідної та української).	8	2	2			4	6	1				5
Тема 11. Особливості розвитку українського мовлення учнів-	8	2	2			4	8	1				7

білінгвів. Уроки мовленнєвого розвитку.												
Разом за змістовим модулем 2	58	14	14			30	38	9				46
Усього годин	90	22	22			46	70	12				78

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
Актуальні проблеми мовно-літературної освіти молодших школярів		
1.1.	<p>Тема 1. Теоретичні основи методики навчання української мови як державної в школах з навчанням мовами національних меншин.</p> <ul style="list-style-type: none"> – опрацювати рекомендовану науково-педагогічну літературу (конспект, тези); – проаналізувати Концепцію Нової української школи та Державний стандарт початкової освіти (2018); виокремивши питання навчання державної мови; – зробити порівняльний аналіз програм з української мови за типовими освітніми програмами НУШ для 1-2 класів (за ред. Савченко О.Я. та Палій Н. Т., Одинак М.М., Істратій М.Л.): особливості структури та змістового наповнення програм – оформити таблицю; – дати характеристику засобів навчання і розкрити їх особливості під час опанування української мови як другої; – проаналізувати календарно-тематичний план вивчення української мови в 1-4 класах як другої; – проаналізувати загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти (української мови) про лінгвістичні й комунікативні компетенції. 	4/10
1.2.	<p>Тема 2. Наукові засади навчання української мови як державної у школах з навчанням мовами національних меншин.</p> <ul style="list-style-type: none"> – опрацювати лекційний матеріал; – проаналізувати праці сучасних лінгводидактів з вивчення української мови як державної; – укласти словник ключових понять до теми; – визначити лінгвопсихологічні особливості формування українського мовлення – оформити презентаційну таблицю; – розкрити зміст і структуру курсу української мови як другої у початкових класах на основі аналізу типових програм; – проаналізувати взаємозв'язок у формуванні мовної, комунікативної і соціокультурної компетенцій учнів; – виписати особливості формування ключових компетентностей та предметних компетенцій на уроках мови (мовленнєва та мовна змістові лінії програми). 	4/6
1.3.	<p>Тема 3. Сучасні підходи до вивчення української мови як державної у початковій школі.</p> <ul style="list-style-type: none"> – опрацювати лекційний матеріал; – здійснити аналіз підручників для шкіл з навчанням мовами національних меншин; 	4/6

	<ul style="list-style-type: none"> – проаналізувати відповідність підручників новій програмі з української мови як другої; – дати характеристику засобів навчання та розкрити їх особливості під час опанування української мови як другої (повідомлення); – вивчити досвід роботи вчителів над реалізацією програм 	
1.4.	<p>Тема 4. Створення сприятливого освітнього середовища для навчання української мови як державної.</p> <ul style="list-style-type: none"> – описати етапи засвоєння другої мови; – дібрати систему ігор, проблемних ситуацій для стимулювання мотивації до навчання української мови румуномовних молодших школярів; – проаналізувати вправи і методичний апарат до них з метою виявлення можливості розвитку навчально-пізнавальної активності молодших школярів у школах з навчанням мовами національних меншин. 	4/10
<p>Змістовий модуль 2. Методика вивчення української мови як державної</p>		
2.1.	<p>Тема 5. Методика формування комунікативних умінь з української мови як державної.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Проаналізувати та порівняти програмні вимоги щодо діалогічного мовлення учнів 1, 2, 3 та 4 класів. – розробити фрагмент уроку, який містить завдання та види робіт щодо формування умінь складати діалог; – підготувати види вправ щодо роботи з реченням у початкових класах: (окремо для кожного класу): 1) вправи на основі зразка; 2) конструктивні; 3) творчі; – розробити конспект уроку з української мови (Тема: Речення); – підібрати скоромовки, чистомовки для формування у дітей правильної вимови голосних звуків. 	4/6
2.2.	<p>Тема 6. Методика навчання грамоти.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Проаналізувати структуру букваря та уроку навчання грамоти шкіл з навчанням мовами національних меншин; – підібрати дидактичний матеріал для виконання аналітико-синтетичних вправ; – розробити конспект інтегрованого уроку в добуквений, буквений, післябуквений періоди (з використанням прийомів звукового аналізу та синтезу); – підготувати дидактичний матеріал для навчання письма молодших школярів, враховуючи особливості української мови як другої; – розкрити групові форми роботи на уроках навчання грамоти. 	4/6
2.3.	<p>Тема 7. Урок як основна форма навчання української мови у школах з навчанням мовами національних меншин.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Проаналізувати основні вимоги до уроків української мови у школах з навчанням мовами національних меншин з позицій компетентнісного підходу. Укласти порівняльну таблицю вимог до різних типів уроків; 	4/10

	<ul style="list-style-type: none"> – сформувані методичні рекомендації до уроків української мови як державної в школах з навчання мовами національних меншин; – знайти й переглянути в ютубі «Урок української мови як державної (читання) в 1 класі), визначити ключові компетентності, наскрізні уміння, очікувані результати, що формуються на уроці української мови як державної/другої; створити модель уроку; – розбити методичний інструментарій до уроків української мови як другої. 					
2.4.	<p>Тема 8. Методика вивчення мовного матеріалу.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Провести пошукову інформаційну роботу на тему: «Види орфоепічної роботи з української мови в ЗЗСО з навчання мовами національних меншин»; – проаналізувати чинну програму з розділу «Фонетика. Графіка. Орфоепія» в школах з навчання румунською мовою; – охарактеризувати методичні проблеми навчання фонетики, орфоепії у школі з національною мовою навчання та запропонувати можливі шляхи їх вирішення; – скласти таблиці зіставлення знань і вмінь, сформованих у 1-2 класах, з фонетики й графіки та знань і вмінь, які необхідно формувати в 3-4 класі. На основі аналізу зробити висновки про особливості завдань з цих розділів; – дібрати цікаві та різноманітні за змістом тексти, речення, які вдосконалюють орфографічні навички, підвищують рівень знань учнів з фонетики, морфології, орфографії; – порівняти орфоепічні норми румунської та української мов. Інформацію подати у вигляді таблиці: <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;">Орфоепічні норми румунської мови</td> <td style="text-align: center;">Орфоепічні норми української мови</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;"><i>1. Вимова голосних звуків</i></td> </tr> </table>	Орфоепічні норми румунської мови	Орфоепічні норми української мови	<i>1. Вимова голосних звуків</i>		6/6
Орфоепічні норми румунської мови	Орфоепічні норми української мови					
<i>1. Вимова голосних звуків</i>						
2.5.	<p>Тема 9. Розвиток усного і писемного мовлення учнів шкіл з навчання мовами національних меншин.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Визначити й охарактеризувати складні випадки вивчення будови слова та словотвору в школах з навчання мовами національних меншин; – дібрати з чинних підручників і методичних публікацій вправи, спрямовані на роботу зі словом, словосполученням та реченням; – дібрати цікаві та різноманітні за змістом тексти, речення, які вдосконалюють навички словотворення, підвищують рівень комунікативного мовлення молодших школярів у ЗЗСО з навчання мовами національних меншин; – укласти мовне портфоліо в роботі вчителя як показник результативності організації самостійної творчої діяльності молодших школярів. 	4/6				
2.6.	<p>Тема 10. Освітньо-пізнавальний і нормативно-практичний аспекти вивчення лексикології та фразеології на основі взаємозв'язку в навчанні двох мов (рідної та української).</p>	4/5				

	<ul style="list-style-type: none"> – Підготувати вправи, які висвітлюють роботу: з омонімами та багатозначними словами; із синонімами; із антонімами учнями національних спільнот; – навести приклади застосування методичних прийомів (зіставлення і протиставлення) під час лексичної роботи на уроках української мови; – описати своєрідність окремих методів і прийомів навчання лексикології на уроках української мови як другої; – розробити тренувальні вправи (колаж), які сприятимуть закріпленню лексики, попередженню лексико-семантичних і лексико-синтаксичних помилок у мовленні учнів; – дібрати систему вправ для збагачення словникового запасу учнів та розробити творчі завдання; – укласти методичні рекомендації для роботи над граматичним матеріалом та навести приклади. 	
2.7.	<p>Тема 11. Особливості розвитку українського мовлення учнів-білінгвів. Уроки мовленнєвого розвитку.</p> <ul style="list-style-type: none"> – проаналізувати програмні вимоги до мовленнєвого розвитку молодших школярів у школах з навчанням мовами національних меншин та зробити порівняльну таблицю; – дібрати цікаві проблемні завдання для навчальної мотивації як критерію оцінки якості шкільної мовної освіти молодших школярів; – проаналізувати уроки мовленнєвого розвитку у школах з мовами навчання національних меншин, вказавши на їх особливості; – продемонструвати різні види роботи над текстами, зосередити увагу на есе; – назвати види уроків з розвитку мовлення. Скласти конспект уроку з розвитку мовлення. Підготуватися до його проведення в аудиторії; – навести приклади виправлення і запобігання лексичних помилок у мовленні школярів-білінгвів; – розробити рефлексивні ділові ігри для уроків РЗМ. 	4/7
Разом		46/78

6. Система контролю та оцінювання

Система оцінювання здійснюється через *поточний, підсумковий контроль*.

Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення навчальної дисципліни з метою виявлення ступеня розуміння здобувачами вищої освіти засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі.

Формою поточного контролю є: фронтальне та індивідуальне опитування, проведення фрагментів уроків.

Методи контролю: усне опитування, письмовий контроль (підготовка повідомлень), тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за кредитно-трансферною системою і передбачає накопичення балів за всі види виконаних робіт протягом семестру.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі форми навчальної діяльності: усне опитування; поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних

занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання самостійної роботи та ІНДЗ. Підсумкова оцінка виставляється як сума проміжних оцінок за змістові модулі і складається з рейтингу навчальної роботи: за Модуль І студенти отримують 25 балів, за Модуль ІІ 35 балів (60 балів) і рейтингу з атестації (залік) – 40 балів, що в сумі складає 100 балів.

До заліку допускаються студенти, які прослухали лекційний курс, виконали практичні завдання, запропоновані види самостійної роботи, а також індивідуальні завдання.

7. Засоби оцінювання:

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольна робота;
- різноманітні тести;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

8. Форми поточного та підсумкового контролю

- Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, творча робота) відповідь студента.
- Формою підсумкового контролю успішності навчання є екзамен.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)		Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
ЗМ 1	ЗМ 2	40	100
T1-4 5X4=20 б.	T5-12 5 X8= 40 б.	60	

Підсумковий бал за поточне оцінювання знань на лекційних, семінарських заняттях (усна відповідь, моделювання фрагментів уроків, відео-презентації тощо), виконання самостійної роботи визначається як середньоарифметичне набраних оцінок за п'ятибальною шкалою (невиконання завдань певного виду або виконання його з оцінкою «незадовільно» зараховується як «0»), відповідно до системи ЄКТС.

9. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на заліку

Залік проводиться в усній/письмовій формі і складається з двох питань: теоретичного та практичного, кожен з яких оцінюється у 20 балів.

35-40 балів. Знання студента є глибокими, міцними, системними; студент вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти й відстоювати особисту позицію, вміє застосовувати здобуті знання на практиці: *високий рівень*.

21-34 балів. Студент знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень: *достатній рівень*.

11-20 балів. Студент відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності: *середній рівень*

0-10 балів. Відповідь студента фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення: *початковий рівень*.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка (бали)	Оцінка за національною шкалою	
		Пояснення за розширеною шкалою	для заліку
відмінно	A(90 – 100)	відмінно	зараховано
добре	B(80-89)	дуже добре	
	C(70-79)	добре	
задовільно	D(60-69)	задовільно	
	E (50-59)	достатньо	
незадовільно	FX(35-49)	(недостатньо) з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F(1-34)	(недостатньо) з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

10.1. Базова

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF>
2. Державний стандарт початкової освіти 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-п>
3. Кірик М., Маргітєв К., Данилов Л. *Нова українська школа: методика навчання української мови в 1-4 класах з навчанням угорською мовою закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу*. Львів: Світ, 2020. 160 с.
4. Концепції мовної освіти в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: school125.edu.kh.ua/files/.../Concept_L_education.doc.
5. Криган С.Г. Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською мовою: *підручник для 4 класу загальноосвітніх навчальних закладів*. – Чернівці: Букрек, 2015. – 176 с. : іл.
6. Крос-культурне навчання учнів-білінгвів української мови. К.: Центр учбової літератури, 2011. – 456 с.
7. Маргітєв К. Проблеми вивчення української мови в школі з угорською мовою навчання. Ужгород, 2019.
8. Методика навчання української мови в початковій школі: *навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук.ред. М.С.Ващуленка*. К.: Літера ЛТД, 2012, 364с.
9. Михайловська Н.А., Фонрюк Т.І., Морараш А.К. та ін. *Нова українська школа: методика навчання української мови в класах з навчанням румунською мовою закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник*. Чернівці: Букрек. 2019. 392 с.
10. Навчальна програма з української мови (складник типової освітньої програми) для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням румунською мовою. Режим доступу: <https://cutt.ly/k0qYHMR>

11. Навчальна програма з української мови та літературного читання (складник типової освітньої програми) для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням румунською мовою. Режим доступу: <https://cutt.ly/H0qYS8M>
12. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл (оновлено): Рішення колегії МОН України від 04.08.2016 № 8/1-2 «Про внесення змін до навчальних програм для 1–4 класів загально-освітніх навчальних закладів». Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>
13. Нова українська школа: поради для вчителя /За заг.ред. Н.М.Бібік, Київ: Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
14. Палій Н.Т. (2018). Українська мова. Підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням румунською мовою (у 2-х частинах, з аудіосупроводом): Ч.2 / Палій Н. Т., Одинак М. М., Істратій М. Л. – Київ: Оріон. 128с.
15. Романюк С. З. Розвиток рідномовної освіти українців у західній діаспорі (XX – початок XXI століття): *монографія*. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. – 518 с.
16. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти. 1-2 класи. Київ: Т.Д. «Освіта-Центр+», 2018. 240 с.
17. Типові освітні програми для ЗЗСО 1-2, 3-4 клас під керівництвом О.Я Савченко та Р.Шияна. – Ранок, 2020. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
18. Українська для всіх: як навчати тих, для кого українська мова не є рідною / М. Костюк, І. Хворостяний, І. Унгурян. Київ.: ТОВ Видавництво ЮСТОН, 2021. 252 с.
19. Українська мова. Підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням румунською мовою (у 2-х частинах, з аудіосупроводом) / Палій Н. Т., Одинак М. М., Істратій М. Л. – Київ: Оріон, 2018.128с.

10.2.Допоміжна

1. Romaniuk S. Особливості функціонування та навчання української мови в полікультурному середовищі Румунії. *Міжнародна конференція «Українці Румунії – історія, сучасність та перспективи»*. 18-19 листопада 2017. – Бухарест (Румунія). С.204-211
2. Бабич Н.Д. Лінгво-психологічні основи навчання і вивчення мови. – К., 2000. – 298с.
3. Барбашова І. Сенсорний розвиток: формуємо фонетичні вміння. – *Учитель початкової школи*. 2018. №4. с.10-15.
4. Бенера В.Є., Маліновська Н.В. Теорія та методика розвитку рідної мови дітей. К., 2010. – 376 с.
5. Биков В. Ю. Теоретико-методологічні засади моделювання навчального середовища педагогічних систем відкритої освіти. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. - Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. – 2008. – Випуск 77. – Частина 1. – С. 3-12.
6. Вашуленко М. С. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладах загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод. посібник. Київ: видавничий дім «Освіта», 2019, 192 с.
7. Моделювання уроків української мови в школах нового типу https://ua-referat.com/%D0%9C%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%83%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%96%D0%B2_%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97_%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8_%D0%B2_%D

[1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D1%85_%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%82%D0%B8%D0%BF%D1%83](#)

8. На освітніх перехрестях. Діалог з нацменшинами у Чернівецькій та Закарпатській областях. Дрогобич. 2020. 262 с.
9. Наумчук М.М. Сучасний урок української мови в початковій школі (методика і технологія навчання). Тернопіль: Астон, 2002. 352с.
10. Романюк С. Комунікативно-діяльнісний підхід до навчання української мови у початковій школі. *Міжнародна науково-практична конференція «Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка»* м. Суми, 3 грудня 2014 р.: у 4 ч. Суми, 2014. Ч.2. С.115-118.
11. Романюк С. Сучасні засади навчання української мови в школах з навчанням мовами національних меншин. *Науковий журнал «Acta paedagogica volynienses»*, Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, Видавничий дім «Гельветика», Випуск 2, 2022, С.143-152. <http://www.journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy>
12. Романюк С. Сучасні підходи до мовної освіти в полікультурному соціумі. *Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наук. праць*. Вип. 491. Педагогіка та психологія. Чернівці, 2009. С.143-151.
13. Романюк С. Сучасні підходи до навчання української мови в західній діаспорі. Українська мова як іноземна у фокусі інновацій: від досвіду до впровадження: *Збірник матеріалів циклу Міжнародних науково-практичних семінарів*, Львів, 2019. – Львів, 2019. – С.98-102.
14. Романюк С. Сучасні тенденції навчання української мови як державної. *Всеукраїнська наукова конференція «Навчання української мови та мов національних меншин учнів закладів загальної середньої освіти в контексті компетентнісного підходу»*: збірник тез Всеукраїнської наукової конференції, Київ, 21 квітня 2021 р. / за наук. ред. д. пед. Наук Н. І. Богданець-Білоskalенко (електронне видання). Київ: Педагогічна думка, 2021. с.23-26.
15. Романюк С. З. Методологічні засади підготовки підручників української мови для шкіл з навчанням мовами національних менш. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки) № 3 (326) травень 2019. с.250-262.*
16. Романюк С. З. Компетентнісна спрямованість освітнього процесу в умовах реалізації концепції Нової української школи. *Актуальні питання теорії і практики інклюзивного навчання у закладах освіти* : монографія / [Миронова С.П., Тимчук Л.І., Шоліна Т.В. та ін.]; за заг. ред. Л.Б. Платаш. Чернівці: «Технодрук», 2020. С.277-294.
17. Романюк С., Тарангул Л. Викладання мов національних меншин в Україні засобами інтерактивних методів навчання. *Проблеми освіти: зб.наук.праць. Електронне видання ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»*. К., 2021. Вип. 2(95). – С. 112-126.
18. Романюк С.З., Богданець-Білоskalенко Н.І. Інноваційні підходи до навчання української мови молодших школярів в англomовному середовищі. *Наука і освіта. Science and education: науково-практичний журнал Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д.Ушинського. №2 / СХХХХХV*. Одеса, 2017. С.121-126.
19. Смолінська О. Лінгвокраїнознавство у навчанні української мови як іноземної. *Рідна школа*. 2002. № 2. С.43-45.
20. Тройніцька С. Використання міжпредметних зв'язків у навчально-виховному процесі сучасної школи. *Імідж сучасного педагога*. 2002. №3. С.43-47.
21. Трунова В.А. Розвиток мовлення молодших школярів в умовах білінгвізму. К., 2001. 98с.

22. Черничко С. Ще раз про проблеми викладання української мови у школах з угорською мовою навчання. *Розвиток гуманітарного співробітництва в українсько-угорському прикордонному регіоні: аналіз, оцінки/* за ред. Ю.Герцога. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра». 2011. С.213-224.
23. Шквир О. Актуальні проблеми початкової освіти: навчальний посібник. 2-ге видання, перероблене. Хмельницький: ХГПА, 2020. 183 с.

11.Інформаційні ресурси

1. Колган Т. В. Мультимедіа на уроках української мови та літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kolgantv.blogspot.com/2009/11/blog-post_17.html.
2. Міністерство освіти і науки України URL :<https://mon.gov.ua/ua>.
3. Нова українська школа. Веб-ресурс НУШ. URL : <http://nus.org.ua/>.
4. Нова українська школа. Методичний посібник для вчителів. Я дослідник. 100 мовних вправ для розвитку дослідницьких умінь учнів. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24053/1/S_Dybovuk_SYdS_2018.pdf.
5. Онлайн-вебінар «Універсальні логопедичні вправи для покращення дикції школярів» <https://www.youtube.com/watch?v=024vLNE3eBw>.
6. Симоненкова Т.П. Інноваційні технології навчання на уроках української мови та літератури. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nzspp/2011_5/bygch/21.pdf.